

Kehely

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	53.1374.1
Alkotó:	Nadascher, Johannes (Hans) (1625 körül - 1699 Brassó)
Készítés ideje:	1650-1660-as évek
Készítés helye:	Brassó
Jelzés:	a talp peremén Hans Nadascher brassói mesterjegye (Kőszeghy 224); a talp nyaktagján donációs felirat 1676-ból
Anyag:	részben aranyozott ezüst
Technika:	cizellált; öntött; poncolt; trébelt; vésett
Méretetek:	magasság: 15,5 cm szájátmérő: 7,2 cm talpátmérő: 9,5 cm súly: 156,5 g

A talp széles, vízszintes alapján szabályos negyedgömb formájú boltozat emelkedik, amelynek középső, poncolt ezüst sávján kissé rusztikus karakterű, trébelt, erős kontúrokkal kidolgozott, aranyozott kerubfejek sora fut végig. A talp elkeskenyedő nyaktagján vésett körirat olvasható – a tulajdonos avagy a donátor nevével, valamint feltehetően az adományozás évszámával: *An[n]o. 1676. Die 1 May: R[everen]dus D[omi]n[u]s P: Petr[u]s Rheti*. A felirat feltehetően arra a Rhéti Péterre utal, aki 1675-ben lett a csíkkozmási Szent Kozma és Damján-templom plébánosa, majd 1677-ben pestisben meghalt (lásd: *Székely oklevéltár. VI. 1603-1698*. Szerk. Szádeczky Lajos. Kolozsvár, 1897, 441–442). A talp felső részét trébelt és poncolt levélgallér díszíti, az egyszerű, hengeres száron nagyméretű, csavart, bordás nádusz, sodronyt imitáló, aranyozott, poncolt mintázattal. A tölcsérszerű, enyhén kihajlott peremű kupa alsó részét aranyozott alapon trébelt és poncolt ezüst virágminta tölti ki. A talp külső peremén beütött koronás brassói mesterjegy mindenben megegyezik az 1654-ben mesterré vált Hans Nadascher jelzésével („HN”, koronás, összetett kontúrú címerpajzson; lásd Kőszeghy 224), bár a jegy második betűje kissé nehezen kivehető.

A darab gróf Vigyázó Ferenc (1874–1928) gyűjteményéből származik; 1950-ben, a Magyar Tudományos Akadémiától vette át az Iparművészeti Múzeum.

Ecsedy Anna

Irodalom

- szerző: Papp Gábor György: *A Podmaniczky-Vigyázó család és a Magyar Tudományos Akadémia*. MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, Budapest, 2008. - 45-46.
- Horváth Hilda: Iparművészeti tárgyak a gr. Vigyázó család gyűjteményében. *Művészettörténeti Értesítő*, 62. 2013/1-2. - 17-32: 28 (20. kép); 30 (19. jegyzet)

